

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Επί της προτάσεως νόμου «περί άκυρώσεως της ψηφισθείσης την 8 Δεκεμβρίου 1974 προσθήκης άρθρου εις τὸ σχέδιον Νόμου «περι αύξήσεως τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Ἀντιπροέδρων τοῦ Ἀρείου Πάγου κλπ.», ὡς ἀντισυνταγματικῆς».

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

Κατὰ τὴν συζήτηση πρὸ τῆς ἡμερησίας διάταξης τοῦ θέματος τῆς πειθαρχικῆς δίωξης τῶν δικαστῶν γιὰ γνώμη ἢ ψῆφο κατὰ τὴν ἐνάσκηση τῶν καθηκόντων τους τέθηκε πολιτικὸ ζήτημα γιὰ τὸ ὑπάρχον νομικὸ θέμα τῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ πειθαρχικὴ δίωξη τῶν δικαστῶν συνδέεται μὲ τὴν κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀνεξαρτησία τῆς Δικαιοσύνης στὸ πλαίσιο τῆς θεμελιακῆς τῆς Δημοκρατίας διάκρισης τῶν ἐξουσιῶν. (Ἵπ. Δικ. Πορ. Νομολογίας σελ. 383):

Τόσο ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβέρνησης ὅσο καὶ ἡ ἡγεσία τῆς ἀντιπολίτευσης συμφώνησαν ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Δικαιοσύνης ἀποτελεῖ τὴν πεμπτοσύνη καὶ τὸ θεμέλιο τῆς Δημοκρατίας. Ἡ Κυβέρνηση γιὰ παραπλάνηση ἂν ὄχι γιὰ διαβολὴ τῆς θέσης τῆς ἀντιπολίτευσης ὅτι δῖθεν ἐκείνη ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ πρόσωπα τῶν διωχθέντων δικαστῶν καὶ ὄχι γιὰ τὴν ἐλευθερίαν γνώμης καὶ ψήφου ὄλων τῶν Ἑλλήνων δικαστῶν, κατέθεσε σχέδιο διάταξης γιὰ τὴν παύση τῆς πειθαρχικῆς δίωξης τῶν μέχρι τώρα διωχθέντων δικαστικῶν χωρὶς νὰ κάμῃ μνείαν στὸ θέμα τῆς γνώμης ἢ ψήφου ἢ ἄλλης κατὰ δικαστικὴ συνείδηση ἐνέργειας. Ἡ διάταξη αὐτὴ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὅπως περιήλθε στὰ χέρια μου κατὰ πολυγραφημένο κείμενο ἔχει ὡς ἐξῆς :

Προσθήκη άρθρου.

Εἰς τὸ σχέδιον Νόμου «περι αύξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν ἀντιπροέδρων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ «περι ἀντικαταστάσεως τῆς παρ. 2 τοῦ άρθρου 5 τοῦ Ν. 172/1975».

Προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης.

1. Πειθαρχικαὶ παραβάσεις δικαστικῶν λειτουργῶν οἰοῦνται βαθμοῦ, τελεσθεῖσαι ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου 1975 μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος δὲν διώκονται πειθαρχικῶς, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγή ἡσκήθη κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα καὶ δὲν ἔχει ἐκδοθῆ τελεσίδικος ἀπόφασις τοῦ ἀρμοδίου κατὰ περιπτώσιν Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου. Αἱ σχετικαὶ δικογραφίαι τίθενται εἰς τὸ ἀρχεῖον ἐντολῆ τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Συμβουλίου.

2. Τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐξαίρουνται αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἀπὸ 4/5 Σεπτεμβρίου 1974 Συντ. Πράξεως «περι ἀποκαταστάσεως τῆς τάξεως καὶ εὐρυθμίας ἐν τῇ Δικαιοσύνῃ» ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις καὶ β) αἱ πειθαρχικαὶ παραβάσεις αἱ συνιστῶσαι συγχρόνως καὶ παραβάσεις ποινικῆς νομοθεσίας».

Μετὰ τὴν ἀρνηση τῆς ἀντιπολίτευσης νὰ δεχθῆ τὴν Κυβερνητικὴ αὐτὴ θέση καὶ πρόταση γιὰ τοὺς λόγους πού ἐξέθεσαν οἱ Ἠγέτες τῆς ἀντιπολίτευσης στὶς ἀγορεύσεις τους μοῦ ἀνατέθηκε ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρο τοῦ ΠΑΣΟΚ ἡ διατύπωση σχεδίου διάταξης ἡ ὁποία θὰ ἐξασφάλιζε ἀπροσώπως καὶ ἀμερολήπτως τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς δικαιοσύνης τὴν ὁποία πρόβαλλαν τόσο ὁ Πρωθυπουργὸς ὅσο καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης καὶ ὑπερθεμάτισαν οἱ Ἠγέτες τῆς ἀντιπολίτευσης.

Γιὰ αὐτὸ ἔπρεπε τὸ σχέδιο τῆς διάταξης τῆς νομοθετικῆς λειτουργίας νὰ μὴν παραβιάζῃ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς δικαιοσύνης δηλ. νὰ μὴν ὑπεισέρχεται στὰ INTERNA CORPORIS τῆς δικαστικῆς λειτουργίας τὰ ὁποία ἡ Κυβέρνηση ἐπικαλέσθηκε γιὰ νὰ προασπίσῃ τὶς πειθαρχικὰς διώξεις εἰσαγγελέων κατὰ δικαστῶν γιὰ θέματα δικαστικῆς συνείδησης γνώμης καὶ ψήφου πού ὁ Εἰσαγγελέας τοῦ Ἀρείου Πάγου τὴν ἀπέδιδε σὲ κουφότητα ἢ ἀμέλεια χωρὶς νὰ ἀκολουθηθοῦν οἱ κατὰ τὶς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ τοῦ νόμου διαδικασίαι :

6-2-17
α) τῆς κατὰ νόμον συμφωνοῦν μὲ τὸ Σύνταγμα ἐπιθεώρησης τοῦ συνόλου τῶν γνωμῶν τῶν δικαστῶν.

β) τῆς κατὰ νόμον συμφωνοῦν μὲ τὸ Σύνταγμα κρίσης τῶν δικαστῶν γιὰ παροχὴ νομικῶν ἢ ἄλλων ἐξηγήσεων.

Ἐπειδὴ ἡ πειθαρχικὴ δίωξη τῶν δικαστῶν στηρίχθηκε στὸ Ν.Δ. 74/1974 τοῦ ὁποίου ἡ κανονιστικὴ ρύθμιση τοῦ θέματος τῆς πειθαρχικῆς εὐθύνης τῶν δικαστῶν εἶναι ταυτόσημη σχεδὸν μὲ τὴ ρύθμιση τοῦ Ν.Δ. 962/1971 πού θεσμοποίησε καὶ ὑπαλλήλοποίησε τὴν πειθαρχικὴ δίωξη τῶν δικαστῶν δυνάμει τῆς εἰδικῆς πρὸς τοῦτο Συνταγματικῆς ἐξουσιοδότησης τοῦ άρθρου 104 παρ. 3 τοῦ ψευδοσυντάγματος 1968 γεννήθηκε γιὰ μᾶς ἐρμηνευτικὸ ζήτημα ἂν τὸ Ν.Δ. 74/1974 ἰσχύει μετὰ τὴν θέσπιση τοῦ ἀναθεωρηθέντος τὸ 1975 Συντάγματος. Ὅπως εἶναι γνωστὸ στὸ ἄρθρο 87 παρ. 1 τοῦ Συνταγματικοῦ κειμένου καθιερώνεται ὄχι μόνον ἡ ὀργανικὴ ἀνεξαρτησία τῶν δικαστῶν ἀλλὰ καὶ ἡ λειτουργικὴ : ἡ κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης γιὰ γνώμη ἢ ψῆφο ἢ ἄλλης ἐνέργειας πειθαρχικὴ εὐθύνη τοῦ δικαστοῦ.

Τὸ Κυβερνητικὸ σχέδιο τῆς προσθήκης διάταξης προσέβαλε τὴν ἀνεξαρτησία αὐτῆς γνώμης τῶν διωχθέντων δικαστῶν γιὰ τὴ γνώμη ἢ ψῆφος τους τὴν ἀνήγγε νομοθετικὰ σὲ πειθαρχικὸ ἀδίκημα ἔστω καὶ ἀμνηστευόμενον χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ ὄχι μόνον παροχὴ ἐξηγήσεων ἀλλὰ οὔτε κλήση πρὸς ἀπολογία καὶ χωρὶς οὐσιαστικὴ κρίση ἀθωότητος ἢ ἐνοχῆς. Τοῦτο παραβιάζει εὐθέως τὸ ἄρθρο 20 τοῦ Συντάγματος τὸ ὁποῖο ρητῶς ὀρίζει :

1. «Ἐκαστος δικαιούται εἰς παροχὴν ἐνόμου προστασίας ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καὶ δύναται νὰ ἀναπτύξῃ ἀνώπιον τούτων τὰς ἀπόψεις του περὶ τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων του ὡς νόμος ὀρίζει.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς προηγουμένης ἀκροάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ἰσχύει καὶ διὰ πᾶσαν διοικητικὴν ἐνέργειαν ἢ μέτρον λαμβανόμενον εἰς βάρος τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων αὐτοῦ».

Ἀλλὰ τὸ Κυβερνητικὸ σχέδιο διάταξης προσέβαλε ἐπὶ πλεόν καὶ τὴν ἀνεξαρτησία γνώμης τοῦ διώκτου τῶν δικαστῶν εἰσαγγελέα ὁ ὁποῖος δικαιούται νὰ ἔχει καὶ νὰ ἐκφράζῃ γνώμη κατὰ τὴν ἐνάσκηση τῶν καθηκόντων του καὶ κατὰ τὸ μέτρο πού αὐτὴ δὲν παραβιάζει τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους. Στὴ περίπτωσιν αὐτὴ θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν γνώμη του γιὰ τὸν ἔλεγχο συνείδησης τῶν δικαστῶν, εἴτε σὰν κατήγορος ἂν συνταγματικὰ ἐνήργησε, εἴτε σὰν κατηγορούμενος ἂν παραβίσε τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς κατὰ τὴν συνάντησιν τοῦ ὑποφαινομένου σὰν ἐκπροσώπου τοῦ ΠΑΣΟΚ ἐνώπιον τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τοῦ κ. Ν. Ἀλαβάνου σὰν ἐκπροσώπου τῆς ΕΔΗΚ ἀρνήθηκα σύμπραξιν σὲ διάταξιν παραβιαστικὴ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ προσβλητικὴ τοῦ κύρους τῆς Δικαιοσύνης σὰν θεσμοῦ, κυρίως δὲ χωρὶς νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν οὐσία στὸ ζήτημα πού ἀνέκυψε : τὴν ὑπάρξιν ἢ ὄχι ἐλευθερίας συνείδησης, γνώμης, καὶ ψήφου τῶν Ἑλλήνων δικαστῶν, ἐν ὄψει τῆς σχέσεως ρύθμισης τοῦ προηγουμένου Ν.Δ. 74/74 καὶ τοῦ μεταγενέστερου άρθρου 87 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος. Αὐτὸ ὅπως εἶναι γνωστὸ στὸ μὲν ἄρθρο III παρ. I κατήγγελε πᾶσα διάταξιν νόμου πού ἀντίκειται στὸ Σύνταγμα στὸ δὲ ἄρθρο τοῦ 77 παρ. I περιέλαβε, «ἡ ἀθροιστικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν λειτουργίαν».

Ἐτσι ἀφοῦ ἀνέκυψε ἐρμηνευτικὸ ζήτημα γιὰ τὴ σχέση πειθαρχικῆς εὐθύνης τοῦ Ν.Δ. 74/1974 καὶ λειτουργικῆς ἀνεξαρτησίας τῶν δικαστῶν κατέθεσα τὸ πᾶρα κάτω σχέδιο ἐρμηνευτικῆς διάταξης προσαρμογῆς τοῦ Ν.Δ. 74/1974 πρὸς τὸ Σύνταγμα τοῦ 1975 ἐφ' ὅσον ἐπ' αὐτοῦ δὲν ὑπῆρξε οὔτε ἀθροιστικὴ οὔτε νομολογιακὴ ἐρμηνεία καὶ οὐδεμία ἐπέμβαση τῆς νομοθετικῆς λειτουργίας ἐλάμβανε χώραν σὲ βάρος τῆς δικαστικῆς τοιαύτης. Ἡ διάταξιν πού παρέδωσα στὸν Ὑπουργὸ δικαιοσύνης ἔχει ὡς ἐξῆς :

Στή πρόταση νόμου «Για τή κύρωση τής υπ' αριθ. 135 Διεθνούς Σύμβασης Έργασίας και τής υπ' αριθ. 143 Σύστασης «Για τήν προστασία τών αντιπροσώπων τών εργαζομένων μέσα στην επιχείρηση και τīs διευκολύνσεις πού πρέπει νά παρέχονται σ' αυτούς».

— Προς τήν Βουλήν τών Έλλήνων

Η υπ' αριθ. 135 Διεθνής Σύμβασις Έργασίας και η υπ' αριθ. 143 Σύστασις ψηφίσθησαν στην 56η Σύνοδο τής Διεθνούς Συνδιάσκεψης Έργασίας, ή έποια συνήλθε τον Ιούνιο του 1971 στην Γενεύη.

Η σύμβαση αυτή κυρώθηκε από τά περισσότερα κράτη μέλη τής Διεθνούς Οργάνωσης Έργασίας (ΔΟΕ) και είναι επιτακτική ή ανάγκη νά κυρωθεί και από τή χώρα μας.

Η ανάγκη αυτή πηγάζει κύρια από δύο λόγους :

α) Από τήν αδυναμία τής υπάρχουσας νομοθεσίας νά προστατεύσει αποτελεσματικά τò δικαίωμα του συνδικαλισεσθαι ιδιαίτερα στα έργοστάσια και τīs επιχειρήσεις.

Απόδειξη αυτού αποτελεεί ή σειρά απόλύσεων τών συνδικαλιστικών στελεχών καθώς και όσων από τούς εργαζόμενους πρωτοστάτησαν στην εκπροσώπηση τών συναδέλφων τους ή στην ίδρυση του σωματείου τους.

β) Από τήν ομοιομορφία, πού επιβάλλεται νά υπάρχει, στην ρύθμιση τών δικαιωμάτων τής εκπροσώπησης τών εργαζόμενων μεταξύ τής χώρας μας και τών άλλων ευρωπαϊκών κρατών, έναρμόνιση πού συνδέεται άμεσα στην προοπτική ένταξης στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Άδην 11 Δεκέμβρη 1976

Οι προτείνοντες Βουλευτές
ΧΑΡ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΩΝ. ΚΥΡΚΟΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Για τήν κύρωση τής υπ' αριθ. 135 Διεθνούς Σύμβασης Έργασίας και τής υπ' αριθ. 143 Σύστασης «Για τήν προστασία τών αντιπροσώπων τών εργαζομένων μέσα στην επιχείρηση και τīs διευκολύνσεις πού πρέπει νά παρέχονται σ' αυτούς».

Άρθρον 1.

Κυροῦται και έχει πλήρη ισχύ νόμου ή υπ' αριθ. 135 Διεθνής Σύμβαση «Για τήν προστασία τών αντιπροσώπων τών εργαζομένων μέσα στην επιχείρηση και τīs διευκολύνσεις πού πρέπει νά παρέχονται σ' αυτούς» πού ψηφίσθηκε στη Γενεύη τò 1971 από τή Διεθνή Συνδιάσκεψη Έργασίας στην 56η Σύνοδό τής και ή όποια έχει ως εξής στην Έλληνική μετάφραση και στο Γαλλικό πρωτότυπο.

CONFERENCE INTERNATIONALE DU TRAVAIL

Cohvehtioh 135

CONVENTION LA PROTECTION DES REPRESENTANTS DES TRAVAILLEURS DANS L'ENTREPRISE ET LES FACILITES A LEUR ACCORDER

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail, Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s' y étant réunie le 2 juin 1971, en sa cinquante-sixième session ;

Notant les dispositions de la convention sur le droit d'organisation et de négociation collective, 1949, qui protège les travailleurs contre tous actes de discrimination tendant à porter atteinte à la liberté syndicale en matière d'emploi ;

Considérant qu' il est souhaitable d' adopter des dispositions complémentaires en ce qui concerne les représentants des travailleurs ;

Après avoir décidé d' adopter diverses propositions relatives à la protection des représentants des travailleurs dans l'entreprise et aux facilités à leur accorder, question qui constitue le cinquième point à l'ordre du jour de la session ;

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d' une convention internationale.

Adopte, ce vingt-troisième jour de juin mil neuf cent soixante et onze, la convention ci-après, qui sera dénommé Convention concernant les représentants des travailleurs, 1971 :

Article 1.

Les représentants des travailleurs dans l'entreprise doivent bénéficier d' une protection efficace contre toutes mesures qui pourraient leur porter préjudice, y compris le licenciement, et qui seraient motivées par leurs activités de représentants des travailleurs, leur affiliation syndicale, ou leur participation à des activités syndicales, por autant qu' ils agissent conformément aux lois, conventions collectives ou autres arrangements collectives ou autres arrangements conventionnels en vigueur.

Article 2.

1. Des facilités doivent être accordées, dans l'entreprise, aux représentants des travailleurs, de manière à leur permettre de remplir rapidement et efficacement leurs fonctions.

2. A cet égard il doit être tenu compte des caractéristiques du système de relations professionnelles prévalant dans le pays ainsi que des besoins, de l' importance et des possibilités de l' entreprise intéressée.

3. L' octroi de telles facilités ne doit pas entraver le fonctionnement efficace de l' entreprise intéressée.

Article 3.

Aux fins de la présente convention, les termes «représentants des travailleurs» désignent des personnes reconnues comme tels par la législation ou la pratique nationales, qu' elles soient :

a) des représentants syndicaux, à savoir des représentants nommés ou élus par des syndicats ou par les membres de syndicats ;

b) ou des représentants élus, à savoir des représentants librement élus par les travailleurs de l' entreprise, conformément aux dispositions de la législation nationale ou de conventions collectives, et dont les fonctions ne s' étendent pas à des activités qui sont reconnues, dans les pays intéressés, comme relevant des prérogatives exclusives des syndicats.

Article 4.

La législation nationale, les conventions collectives, les sentences arbitrales ou les décisions judiciaires pourront déterminer le type ou les types de représentants des travailleurs qui doivent avoir droit à la protection et aux facilités visées par la présente convention.

Article 5.

Lorsqu' une entreprise compte à la fois des représentants syndicaux et des représentants élus, des mesures appropriées devront être prises, chaque fois qu' il y a lieu, pour garantir que la présence de représentants élus ne puisse servir à affaiblir la situation des syndicats intéressés ou de leurs représentants, et pour encourager la coopération, sur toutes questions pertinentes, entre les représentants élus, d' une part, et les syndicats intéressés et leurs représentants, d' autre part.

Article 6.

L' application des dispositions de la convention pourra être assurée par voie de législation nationale, de con-